

ת"פ 33398/11/18 - מדינת ישראל נגד מ.א

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33398-11-18 מדינת ישראל נ' א'

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מ.א

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש- בן זוג לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וכן בשתי עבירות של אימים לפי סעיף 192 לאותו חוק.

מכתב האישום עולה כי על רקע הרגלי צריכת האלכוהול של הנאשם חוותה המתלוננת, מצד הנאשם באופן תדיר, אימים השפלות ומכות.

מכתב האישום עולה כי בסוף חודש יוני 2018, לאחר ויכוח שבין הנאשם למתלוננת, כאשר הוא שתוי מאלכוהול תפס הנאשם נרגילה, בה עישנה המתלוננת עם אחותה, וניפץ אותה על רצפת דירתם. במהלך הוויכוח ביקשה המתלוננת לקחת את ילדיהם לישון עמה בחדרה. בתגובה עיקם הנאשם את ידה של המתלוננת לעיני בתם הקטינה, שהחלה לבכות.

בהמשך לכך, ולאחר שביקשה המתלוננת מן הנאשם שיפסיק להתכחש עמה אל מול ילדיהם, יצאו השניים מחדר השינה של הילדים, אז משך הנאשם בשערה תפס בחוזקה בצווארה ודחף אותה על הקיר. לאחר מכן דחף אותה על הספה והכה אותה במכת אגרוף באפה.

כתוצאה ממעשים אלו, נגרמה למתלוננת חבלה ורגישות מתחת לארובת העין, וכן ניגר מאפה דם. כמו כן נגרמו לה המטומות על גופה.

הנאשם המשיך ואיים על המתלוננת שאם תמשיך במעשיה "לא יקבלו אותך בבית החולים הדסה מרוב הפציעות שאני אעשה לך".

כשבוע לאחר מכן, בשעה 23.00 בלילה פנה הנאשם למתלוננת וביקש שתכין עבורו ארוחת ערב. המתלוננת השיבה לנאשם כי היא עייפה ואין בכוחה להיענות לדרישותיו בשל השעה המאוחרת. בתגובה, איים הנאשם על המתלוננת במילים: " אז אני אשבור לך את הרגליים", לאור איומיו של הנאשם קמה המתלוננת והכינה ארוחת ערב.

הודאתו של הנאשם ניתנה בעקבות הסדר טיעון במסגרתו תוקן כתב האישום והנאשם נשלח לתסקיר שירות מבחן. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית כלשהי. כתב האישום עצמו הוגש בנובמבר 2018.

תסקירי שירות המבחן

תסקיר ראשון הוגש כבר ביום 12/19 שם סקר שירות המבחן את קורות חייו של הנאשם בפירוט.

בתסקיר זה עמד שירות המבחן על הקושי של הנאשם להעמיק בדפוסי התקשורת שלו עם אשתו ולשתף בכנות אודות היחסים ביניהם.

בנוסף התרשם שהנאשם מבטא עמדות נוקשות ביחס לתפקידים במשפחה, למעמדו כראש המשפחה ואחראי על אשתו וילדיו ולתפקידה של אשתו בגידול הילדים ודאגה לצרכיו.

בעניין התמכרותו של הנאשם לאלכוהול, התרשם שירות המבחן שקיימת הכחשה סביב התלות והשפעת האלכוהול על התנהגותו והנאשם מתקשה בשלב זה לבחון את דפוסי שתיית האלכוהול שלו.

במסגרת התסקיר שוחח שירות המבחן עם המתלוננת, שהביעה חרטה על הגשת התלונה, את החרטה הסבירה בכך שאין מדובר באלימות חריגה ולתפיסתה אלימות בהיקף דומה מתרחשת בכל בית.

לעניין צריכת האלכוהול מסרה שהנאשם נהג לצרוך אלכוהול מספר פעמים בשבוע וכי האלימות כלפיה התרחשה רק כאשר היה הנאשם שיכור וכי בזמנים בהם לא שתה, יחסיהם היו תקינים.

בתסקיר מסר הנאשם כי אינו רואה כל צורך בהליך טיפולי בתחום האלכוהול, או בתחום האלימות במשפחה, מאחר ויתקשה לעמוד בהליך זה בשל דרישות עבודתו.

שירות המבחן הגיע בתסקירו למסקנה שהמתלוננת תלויה בנאשם כלכלית ומעשית וכן חווה את התנהגותו כלפיה כלגיטימית, דבר הבא לידי ביטוי בין היתר בחרטה שביטאה על התלונה במשטרה.

שירות המבחן קבע כי גורמי הסיכוי להימנעות נשענים על היציבות התעסוקתית וכן כי משפחתו משמעותית לו. בגורמי הסיכון התרשם שירות המבחן מהשימוש לרעה באלכוהול, נושא המוכחש ע"י הנאשם, הקושי להכיר בפגיעה באשתו, צמצום העבירות המיוחסות לו, וכן סירובו להשתלב בטיפול וחוסר מוטיבציה לשינוי.

בהינתן כל אלה נמנע שירות המבחן מכל המלצה טיפולית בעניינו.

בדיון שהתקיים בעניינו של הנאשם לאחר קבלת התסקיר עתר ב"כ הנאשם לקבלת תסקיר משלים, את בקשתו נימק בקשיי תקשורת שמקורם בחוסר הבנה קרדינלי שבין הנאשם לבין קצין המבחן.

לאור האמור הוריתי על הכנת תסקיר משלים במסגרתו יפגוש הנאשם בקצין מבחן דובר השפה הערבית. שירות המבחן נדרש להכין תסקיר שיתייחס לשאלת האחיות אותה לוקח הנאשם לאמור בכתב האישום, הבנתו של הנאשם אודות הקשר בין התמכרותו לעבירות אותן עבר וכן שיחה נוספת עם המתלוננת.

בתסקיר משלים מיום 09/20 דיווחו בני הזוג על שינויים משמעותיים, אשר התרחשו במהלך השנתיים האחרונות, לדבריהם הנאשם מתנזר משתיית משקאות אלכוהוליים, וממוקד בסיפוק צרכי המשפחה. לדבריהם, האירועים המתוארים בכתב האישום הביאו לעריכת שינויים משמעותיים בדינאמיקה היחסים ביניהם. הנושא קיבל משנה תוקף עם לידת בתם הרביעית, שנולדה עם מחלה קשה שם עלה הצורך בגיוס כוחות משותפים לטיפול בה.

בשיחה נפרדת שקיים שירות המבחן עם המתלוננת, תיארה שינוי חיובי, משמעותי ומהותי בהתנהגותו של הנאשם, דבר הנשען בעיקרו על הפסקת שתיית האלכוהול. בהקשר זה ציין שירות המבחן שלנאשם לא נפתחו תיקים פליליים נוספים. המתלוננת ביטאה חרדה וחששות כבדים כי הטלת עונש קשה בדמות מאסר בפועל עלולה להיות בעלת השלכות קשות ופוגעות בפרנסת המשפחה, כמו כן העובדה שהנאשם משמש מקור יחידי שלה ומשכך עלול הדבר להוות הפרת האיזון הקיים במערכת הזוגית בשנתיים האחרונות.

בשיחה עמו, מצא שירות המבחן שהנאשם לוקח על עצמו יותר אחריות לביצוע המעשים, הביע צער וחרטה ששירות המבחן התרשם מכנותם. לדבריו, ההליכים המשפטיים והמשטרתיים המחישו עבורו את חומרת מעשיו וההשלכות הקשות על בני משפחתו.

לאור כל אלה המליץ שירות המבחן להימנע מעונש של מאסר בפועל, ולהטיל עונש של עבודות שירות. בתסקיר זה לא התייחס שירות המבחן כלל וכלל לאפיק הטיפול.

בהמשך הדברים נדרשה דחיה שנוצלה לפניה נוספת לשירות המבחן, שיקבע באמצעות תסקיר קצר, ככל שיראה לנכון, לאור בקשתו של הסניגור, בחינת הליך של"צ ו/או הליך טיפולי.

בהתייחסותו שב שירות המבחן על לקיחת האחיות של הנאשם, חששה הכבד של המתלוננת מהטלת עונש מאסר וכן על כך כי על בית המשפט להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל. שירות המבחן שב על העמדה לפיה יש להטיל עונש בדמות עבודות שירות, לתקופה קצרה ככל הניתן. בכלל הנוגע לשאלה הטיפולית, מצא שירות המבחן כי אין כל מקום, בשלב זה, לשילוב הנאשם בתכנית טיפולית או הטלת צו שירות לתועלת הציבור.

טיעוני הצדדים:

ביום 08.09.20 טענה ב"כ המאשימה לעונש.

במסגרת הראיות לעונש הגישה תמונות המתלוננת מן האירוע ור"פ של הנאשם. לעניין הנסיבות החמורות תיארה ב"כ המאשימה את האלימות אותה הפעיל הנאשם כל עת שהמתלוננת לא נשמעה להוראותיו, ולעיתים אף לפני בנותיהם הקטנות.

לעניין הערכים המוגנים ציינה את בטחונה ושלמות גופה של המתלוננת. אני מקבל את זיהוי הערך המוגן כפי שנטען על ידה.

בהתייחס לתסקירים טענה כי התסקיר הראשון שלילי שכן שם הנאשם הביע עמדה מצומצמת כמו גם הסתכלותו ביחס לתפקידי הגבר במשפחה. התסקיר השני לעומת זאת, היווה תפנית בכל הנוגע ללקיחת האחריות של הנאשם, הממשיך לחיות עם המתלוננת ומטפלים יחד בתם החולה. ב"כ המאשימה ציינה כי אין היא מזלזלת בנסיבות חייו של הנאשם אולם לטעמה יש להסתכל על השורה התחתונה העולה מן התסקירים לפיהם הנאשם לא עבר תהליך טיפולי.

לאור האמור עתרה המאשימה למתחם של שמונה עד 18 חודשי מאסר באישום הראשון, וכן מתחם של מאסר קצר ועד 12 חודשי מאסר בגין האישום השני ולכן דרשה להטיל על הנאשם עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פיצוי והתחייבות.

המאשימה הגישה פסיקה לעיונו של בית המשפט.

נוכח עתירת המאשימה ועל מנת שבפני בית המשפט תהא תמונת הענישה האפשרית המלאה, נשלח הנאשם לממונה על עבודות השירות לשם קבלת חוות דעת, שהגיעה חיובית.

בטיעוניה ההגנה לעונש, סיפר ב"כ הנאשם, על משפחתו קשת היום של הנאשם ועל בתו החולה, שנולדה לבני הזוג במהלך ההליך המשפטי. לדבריו, העבירות אותן ביצע הנאשם נמצאות ברף הנמוך של החומרה.

לדבריו, הנאשם שיקם את עצמו ואינו צורך עוד אלכוהול, אשר היווה רקע לעבירות.

לשיטתו, על בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לאור האינטרס החברתי, ההפוך לדבריו, ובכך לאפשר לבני הזוג להמשיך בשגרת חייהם. לטענתו, שליחת הנאשם למאסר או לביצוע עבודות שירות יגדע בבת אחת את מרקם היחסים הקיים כיום.

לטענתו, היעדרותו של הנאשם מהבית, תנחית מכה אנושה על משפחתו שכן הנאשם הוא מקור הפרנסה היחיד. לאור האמור ביקש להטיל עליו עונש צופה פני עתיד מרתיע, התחייבות ושל"צ ככל שיראה לנכון.

הנאשם בדבריו לבית המשפט סיפר כי יחסי המשפחה תקינים, וכי אין הוא יוכל לעשות עבודות שירות בשל היותו המפרנס היחיד למשפחתו. לדבריו, בפני שירות המבחן הביע נכונות לטיפול ואף מוכן להתגייס להליך שכזה כעת.

בהשלמה לטיעוניה ביקשה **באת כח המאשימה** להוסיף כי העילות הקבועות בחוק לחריגה ממתחמי העונש ההולמים בהעדר טיפול, אינן מתקיימות.

דין והכרעה

פער נרחב עומד בין עמדות הצדדים, מן העבר האחד הטלת מאסר של ממש ואילו מן העבר השני הטלת עונש צופה פני עתיד.

המאשימה מתבססת בעתירתה על העבירות החמורות אותן ביצע הנאשם כלפי המתלוננת ועל העדר טיפול לנאשם שביצע את העבירות על רקע התמכרותו לאלכוהול.

מן הצד השני, תיאר הסניגור תמונה קשה של משפחה הנתלית באדם אחד, הוא הנאשם. הנאשם מפרנס יחידי למשפחתו, אב לארבעה קטינים, ביניהם קטינה חולה הנסעדת על ידו.

אין חולק, העבירות אותן ביצע הנאשם הם עבירות שאינן ברף הנמוך, עם זאת גם אין מדובר בעבירות ברף הגבוה של מדרג העבירות.

אני מקבל את הערכים המוגנים אותם מנתה המאשימה, ובחינה של פסיקה רלוונטית מעלה **מתחם של עונש קצר בעבודות שירות ועד ל 12 חודשי מאסר בפועל**, ומשכך עולה השאלה מהו העונש המתאים לנאשם בנסיבותיו?

לצורך זה יש לבחון את מידת הפגיעה בערך המוגן:

הנאשם תקף את אשתו והותיר על פניה חבלות של ממש באגרוף שהטיח בה.

הנאשם ביצע את תחילת התקיפה לעיני בתם הקטינה.

הנאשם איים על האשה מספר פעמים.

כל אלה מביאים אותי לקבוע, בין היתר לאור מקרים רבים אחרים שהובאו לפניי, כי מידת הפגיעה בערך המוגן היא בינונית, ואינה נמוכה כטענת הסנגור.

הפסיקה שצירף הסנגור מדברת, במקרה האחד, על נאשם שעבר טיפול ממושך, ובשני - על נאשם שהואשם בתקיפת בת זוג, ללא חבלות, ובהינתן זאת אינם יכולים לשמש נקודת תמיכה לקבלת עתירתו.

השיקולים אותם יש לשקול, בין היתר הינם:

לזכותו של הנאשם:

1. הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן וחסך זמן שיפוטי יקר.

עמוד 5

2. בפגישתו השנייה בפני שירות המבחן הביע את חרטתו ולקח אחריות על המעשים האמורים בכתב האישום.

3. לדברי הנאשם ואשתו - זה שנתיים שאינו שותה משקאות אלכוהוליים מה שנמצא ברקע לביצוע העבירות.

4. יחסי הנאשם והמתלוננת, זה כשנתיים, הינם תקינים לכאורה.

5. הנאשם מהווה שותף מלא ופעיל מאד בגידול ובעיקר בטיפול בבתו החולה.

6. בתקופת ההליך המשפטי לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים.

לחובתו של הנאשם:

- הנאשם לא התגייס להליך טיפולי, ושלל כל נזקקות טיפולית.
- הנאשם לא עבר הליך גמילה מסודר מאלכוהול.
- הנאשם מבין את התלות של בני המשפחה בו ומצפה, אולי אף בצדק מסוים, שעונשו ייקח בחשבון תלות זו.

הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן כבר ביום 12/19, נשלח לתסקיר ולאחריו לתסקיר נוסף לאחר שערער על מסקנות שירות המבחן. מסקנות עליהן שב שירות המבחן אורך כל ההליך המשפטי. עניינו של תיק זה נדחה פעמים רבות, לעיתים בשל הנאשם ולעיתים בשל העדר הבשלה של ההליך המשפטי, כמו גם מצב החירום ששרר במדינה בעת ניהולו של התיק ("מגפת הקורונה").

עוד אקח בחשבון את הנתונים הבאים:

- בשום שלב, ועל אף מספר הזדמנויות לא ראה לנכון הנאשם למנף את ההליך המשפטי לטובתו, להשתלב בהליך טיפולי ולקחת חלק משמעותי הן בשאלת צריכת האלכוהול והן בתחום האלימות במשפחה.
- לא התרשמתי שהנאשם התאמץ כדי לשנות את אורחות חייו ולטעמי גם בקשתו לקבלת תסקיר משלים לאחר התסקיר הראשון, נבעה מהמשמעויות העולות מהעדר אפיק טיפולי. עם זאת, גם בנקודת זמן זו לא ראה לנכון הנאשם לשנות את דרכיו ולקבל סיוע.
- אכן במאזן הנדרש לכאורה, שמירה על יציבות תעסוקתית של הנאשם וחיי משפחה תקינים נראית כשיקול הגובר על האינטרס הציבורי. אולם הגעתי לכלל מסקנה כי שמירה על יציבות זו, בהעדר כל טיפול

משמעותי בבעיית ההתמכרות של הנאשם לאלכוהול, הינה בבחינת שאלה של זמן. אין כל הבטחה כי הנאשם יוכל לשמור, לאורך זמן, על התא המשפחתי בהעדר כל אלימות מצדו.

· דבריה של המתלוננת מחזקים את העובדה כי האירועים מבוצעים על רקע התמכרותו של הנאשם לאלכוהול.

· העובדה שהנאשם עבר, לכאורה וככל הנראה, תהליך עצמי של גמילה מאלכוהול, אין בה כדי להבטיח את בטחונה של המתלוננת (כך עולה מהתסקיר הראשון). העובדה שלנאשם לא נפתחו תיקים במהלך תקופה זו, היא נדבך אחד מיני רבים במערכת היחסים שלפני, וגם בו אין כדי לשקף במלואו את מצב יחסי בני הזוג או להוות אינדיקטור טוב דיו לניבוי התנהגות הנאשם עת יאבד שליטה על עצמו. רק טיפול עמוק, הן בבעיית השימוש באלכוהול והן בבעיית האלימות הנלווית אליו, יכול להוות אינדיקטור כזה.

מרבית טיעוניה של ההגנה להקלה בעונשו של הנאשם נסמכו על העובדה כי הנאשם הוא האדם היחיד בו תלויה המשפחה. אין בידי לקבל את הטענה כי מאחר ובני המשפחה נסמכים על שולחנו של הנאשם, אין להטיל עליו כל עונש, אשר ירחיקו מבני ביתו.

סבורני שנימוק זה הוא שמגבש את עמדתה של המתלוננת ויחסה לעבירות שבוצעו כלפיה. התלות של המתלוננת בנאשם אינה יכולה להיזקק לזכותו, הן בחרטתה של המתלוננת על עצם הגשת התלונה והן בכך שבית המשפט לא ימצה עמו את הדין.

לקחתי דווקא בחשבון את מעורבות הנאשם בטיפול בבתם הקטנה של בני הזוג, ואת הצורך לאפשר המשך מעורבות זו.

עניין זה עמד ביסוד החלטתי שלא להטיל על הנאשם מאסר בפועל, אף שהעבירות ועוצמת הפגיעה בערך המוגן היו יכולים להצדיק זאת.

שקלול כלל הפרמטרים מביא אותי לכלל מסקנה שהעונש ההולם לנאשם בנסיבותיו הינו עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

לאור האמור לעיל אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך ששה חודשים בניכוי ימי מעצרו של הנאשם, המאסר ירוצה בעבודות שירות לפי חו"ד הממונה, הממונה על עבודות השירות יתקף את חוות דעתו ויעבירה לבית המשפט עד ליום

עמוד 7

30.11.22.

2. מאסר למשך שבעה חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא עם יעבור אחת העבירות בהן הורשע לפני בתוך שלוש שנים מיום סיום ריצוי עבודות השירות.

3. אני מחייב את הנאשם להצהיר כי אם יעבור אחת מעבירות התנאי בתוך שנה מיום סיום ריצוי עבודות השירות, ישלם סך 7500 ₪, יסרב להצהיר - יאסר למשך 15 ימים.

הצהרת הנאשם נרשמה לפני.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ובמיוחד לממונה על עבודות השירות אשר יגיש חוות דעתו התקפה כאמור לעיל.

המזכירות תקבע תזכורת פנימית לפני ליום 01.12.22.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ד' תשרי תשפ"ג, 29 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.